

ATSAKYMAI BŪSIMIEMS PRIORITETINIŲ SKAITMENINIMO PROJEKTŲ, FINANSUOJAMŲ EKONOMIKOS GAIVINIMO IR ATSPARUMO DIDINIMO PRIEMONĖS PLANO „NAUJOS KARTOS LIETUVA“ PROJEKTŲ VYKDYTOJAMS

Parengėme atsakymus į dažniausiai užduodamus klausimus būsimiems prioritetinių skaitmeninimo projektų, patvirtintų Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2023 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. 4-136, vykdytojams. Informacija bus nuolat atnaujinama.

Kilus klausimams dėl institucijų ir valstybės įmonių projektų, prašome kreiptis el. paštu: j.musteikiene@cpva.lt
Kilus klausimams dėl savivaldybių projektų, prašome kreiptis el. paštu: m.barkauskaite@cpva.lt.

Nr.	Projekto vykdytojo klausimas	CPVA atsakymas
1.	Ar išlaidos už galimybių studijos parengimą tinkamos finansuoti iš RRF?	Taip – galimybių studijos parengimo išlaidos yra tinkamos, kaip ir IP parengimo išlaidos. Netinkamos PĮP parengimo išlaidos. Išlaidos turi būti patirtos išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpiu nuo 2020 m. vasario 1 d.
2.	Ar nėra privaloma techninė priežiūra (išorinių ekspertų)? Jeigu taip, ar turime įsitraukti išlaidas į biudžetą?	Techninė priežiūra nėra privaloma, tačiau dažnu atveju tokios paslaugos būna įsigyjamos, jei įstaiga neturi pakankamai žmogiškųjų išteklių tokią priežiūrą atlikti patys.
3.	Kuo PĮP poveiklė skiriasi nuo veiklos?	Pažangos priemonės veiklos (poveiklės) į PĮP įrašomos iš kvietimo teikti PĮP ir nekeičiamos. Kol nėra kvietimo (ar bent jau PFSA), PĮP veiklų dalies neužpildysite. Tuo tarpu poveikles jau sugalvoja ir į PĮP įrašo pats pareiškėjas pvz., modernizuota sistema ir pan. Rekomenduojama pačių poveiklių labai neišmulkinti, nes išlaidos smulkiau aprašomos veiksmo/išlaidų tipų dalyje.
4.	Jei PĮP pildysime sistemoje, ar per ten ją ir pateiksime ar reikės atspausdinti ir pateikti oficialiu raštu?	PĮP greičiausiai dar nebus pildomas INVESTIS informacinėje sistemoje, tad PĮP su visais priedais turi būti pateikiamas pasirašytas e.parašu.
5.	Kaip dėl projekto matomumo, pateikta gan daug punktų, kurie yra privalomi įgyvendinti?	Projekto matomumo reikalavimai priklauso nuo projekto turinio. Jei projektas, susijęs su fizinėmis investicijomis (t.y. infrastruktūros, įrangos ir pan. prekės), keliami privalomi reikalavimai – nuolatinės informacinės lentelės pakabinimas arba nuolatinio informacinio stendo pastatymas, projekto viešinimas įstaigos interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose. Jei nesusijęs su fizinėmis investicijomis – tuomet turi būti matomoje vietoje iškabintas projekto plakatas (ne mažesnio kaip A3 formato) arba projekto pristatymas skaitmeniniame ekrane (ne mažesniame kaip A3 formato) bei viešinimas interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose. Projekto, kurio bendra vertė viršija 10 000 000 eurų – būtinas komunikacinio renginio organizavimas
6.	Ar 3.3 PĮP skiltyje Regionas, galima rinktis abu variantus – sostinė, Vidurio ir vakarų Lietuva?	Regionas, kuriam priskiriama veikla, bus nustatytas PFSA. Gali būti apskritai netaikoma, jei tokio taikymo nenumato pažangos priemonė.
7.	Ar privaloma pildyti PĮP 3.8 punktą?	PĮP 3.8 punkto reikalavimus reikės pildyti atsižvelgiant į PFSA nuostatas.
8.	Ar yra kokia PĮP rengimo metodika ar rekomendacijos? Išlaidų tinkamumo taisyklės?	Rengdami PĮP turite vadovautis: Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis (PAFT) ir jų priedais, patvirtintomis 2022-06-22 LR finansų ministro įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/14e33320f1ed11ec8fa7d02a65c371ad/asr); Projektų finansavimo sąlygų aprašu (šiuo metu rengiamas);

		<p>PĮP pildymo instrukcija (PAFT 1 priedas);</p> <p>Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos fondų reikalavimams (dar nepatvirtintos);</p> <p>Išlaidų tinkamumo taisyklėmis, kurios aprašytos čia: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/14e33320f1ed11ec8fa7d02a65c371ad (PAFT VII skyrius „Projektų išlaidų reikalavimai“).</p>
9.	Grindžiant išlaidas pagal viešuosius pirkimus, kiek pagrindimui reikėtų pateikti komercinių pasiūlymų / galiojančių analogiškų prekių/paslaugų sutarčių? Ar turimų pateikti sutarčių / komercinių pasiūlymų skaičius priklauso nuo planuojamo pirkimo vertės?	<p>Turimų pateikti sutarčių/komercinių pasiūlymų skaičius nepriklauso nuo planuojamo pirkimo vertės. Jei išlaidos grindžiamos tiekėjų komerciniais pasiūlymais – tokiu atveju rekomenduojame, kad būtų pateikti ne mažiau 2 skirtingų tiekėjų pasiūlymai. Jei išlaidos grindžiamos analogiškų prekių/paslaugų sutartimis, tai išlaidų pagrindimui pakanka pateikti vieną tokią analogišką sutartį. Kainoms pagrįsti gali būti naudojami ir kiti šaltiniai – pvz.: nuorodos į internetinius tinklapius, kuriuose atsispindi prekių/paslaugų rinkos kaina ir kt.</p> <p>Kaina turi būti grindžiama aktualiais duomenimis, kurie ne senesni nei 1 metų.</p>
10.	Jeigu grindžiame išlaidas analogiškais šiuo metu galiojančiomis sutartimis, ar yra apribojimai iki kada jos turėtų būti sudarytos – ne senesnė nei 1 metai? Ne senesnės nei 3 metai? Nuo 2022-01-01?	<p>Kainos labai kinta, todėl vadovautis turite aktualiaisiais duomenimis, ne senesniais nei 1 metų.</p> <p>Jei išlaidos grindžiamos sudaryta prekių/paslaugų sutartimi (pvz.: projekto apimtyje planuojama sukurti informacinę sistemą – IS kūrimo paslaugų pirkimas įvykęs, sudaryta paslaugų teikimo sutartis), tokiu atveju sutartis turi būti sudaryta ne vėliau nei PAFT numatytas išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpis, t.y. nuo 2020 m. vasario 1 d.</p>
11.	Ar grindžiant išlaidas sutartimis / komerciniais pasiūlymais turėtume skaičiuoti vidurkį ar viršutinį kvartilį? Kitiuose fonduose taikoma viršutinio kvartilio praktika siekiant eliminuoti infliacijos riziką.	<p>Jei išlaidas grindžiate keliomis analogiškais sutartimis/ komerciniais pasiūlymais, tai turėtumėte skaičiuoti pateiktų pasiūlymų vidurkį. Jei neskaičiuojate vidurkio, turite paaiškinti, kodėl. Infliacijos argumentacija tinkama.</p>
12.	Ar skaičiuojant DU išlaidas, yra tinkamos kompensacijos už nepanaudotas atostogas išlaidos? Gal yra kokia DU skaičiuoklė?	<p>Skaičiuojant DU išlaidas prie jų kiekvieną mėn. pridedama kasmetinių atostogų norma, kuri yra skirta kasmetinėms atostogoms apmokėti, t.y. skaičiuojant DU išlaidas, turėtumėte įvertinti kiek mėn. darbuotojas dirbs ir prie DU išlaidų pridėti kasmetinių atostogų išlaidas apskaičiuotas pagal kasmetinių atostogų normą.</p>
13.	Ar yra tipinės biudžeto eilutės/kategorijos, kaip būdavo seniau (1. Du; 2. Dalyvių išlaidos; 3. Paslaugos ir pan.)?	<p>PĮP formoje turi būti nurodyta pažangos priemonės veikla (poveiklė). Ji (jos) įrašoma (-os) iš Kvietimo teikti PĮP ir nekeičiama (-os). Kiekviena veikla turi savo poveiklę (-es) ir veiksmo/išlaidų tipus. Projekto išlaidos grindžiamos per veiksmo/išlaidų tipus pvz.: investicijų projektas, Informacinės sistemos techninė priežiūra, Informacinės sistemos techninės specifikacijos parengimas, Informacinės sistemos kūrimas, darbo užmokestis tiesiogines projekto veiklas vykdančioms asmenims. Tipinių kategorijų nebėra.</p>
14.	Projekto veiklų įgyvendinimui numatoma skirti 900 000 Eur iš EGADP fondo ir 189 000 iš EIMIN lėšų. Prašytume patikslinti, ar esant tokiam finansavimui reikės rengti institucijos Investicinį projektą, ar	<p>Vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos 140.5 punktu investicijų projektas (kartu su investicijų skaičiuokle) rengiamas, jeigu įgyvendinant projektą planuojama investicijų į ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, reikalingo viešosioms paslaugoms, kaip jos apibrėžtos Viešojo administravimo įstatyme, teikti ir (arba) viešojo administravimo funkcijoms atlikti ir (arba) teisingumo vykdymo funkcijai atlikti, sukūrimą, įsigijimą arba jo vertės padidinimą ir šių investicijų suma, išskyrus (atėmus) jai tenkantį pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestį, viršija 1 (vieną) milijoną eurų. Investicijų projektas rengiamas vadovaujantis investicijų projektų rengimo metodika, patvirtinta viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros</p>

	<p>pakaks Projekto įgyvendinimo plano (PIP).</p>	<p>direktorius (dokumentas skelbiamas Finansų ministerijos interneto svetainėje).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad bendra numatomo įgyvendinti projekto vertė 1 089 000 Eur su PVM, iš jų 189 000 Eur sudaro PVM, todėl investicijų projekto rengti neįprivaloma.</p>
15.	<p>Pagal PSFA projektą: „iki PIP pateikimo turi būti sudaryta jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis. Jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį pasirašo pareiškėjas ir partneris (-iai). Jungtinės veiklos (partnerystės) sutartyje turi būti aiškiai išdėstyti šalių įsipareigojimai ir teisės įgyvendinamo projekto atžvilgiu (nurodytas kiekvienos šalies finansinis ir dalykinis indėlis į projektą, kokias veiklas vykdys kiekviena šalis, projekto rezultatai ir kt.)“ :</p> <p>1) Ar ši sutartis turi galioti ir gavus finansavimą, įgyvendinant projektą, ar jau pradėjus įgyvendinti dar viena sutartis turi būti pasirašoma?</p> <p>2) Jeigu ši sutartis galios ir įgyvendinant projektą, tai turi būti iš karto visi įsipareigojimai ir teisės įtrauktos, t. y. ką iki finansavimo sutarties pasirašymo įsipareigojame ir po to?</p> <p>3) IP parengti planuotumėme įsigyti paslaugas iš išorės, tuo tikslu žemės ūkio ministerija, kaip projekto pareiškėjas, paves pirkimą atlikti projekto partneriui. Ar turėtų būti atskiras pavedimas, ar viskas aprašoma toje sutartyje?</p> <p>4) Ir ar ši sutartis turi būti atskira su kiekvienu projekto partneriu, ar viena bendra (šiuo atveju būtų trišalė)?</p>	<p>1) Taip, jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis turi galioti visą projekto įgyvendinimo laikotarpį. Esant poreikiui ši sutartis gali būti atnaujinama, papildoma, todėl dar vienos sutarties pasirašyti nereikia.</p> <p>2) Kaip ir nurodoma, Jungtinės veiklos (partnerystės) sutartyje turi būti aiškiai išdėstyti šalių įsipareigojimai, teisės ir pareigos įgyvendinant projektą, kokias veiklas kiekviena šalis vykdys ir kokių rezultatų sieks projekto įgyvendinimo metu, kad projekto tikslas būtų pasiektas.</p> <p>3) Taip, jungtinės veiklos (partnerystės) sutartyje turi atsispindėti visi įsipareigojimai, turi būti aiškiai atskirtos kiekvienos šalies atsakomybės įgyvendinant projektą.</p> <p>4) Pagal PSFA nuostatą turėtų būti pasirašyta 1 sutartis su visais partneriais.</p>
16.	<p>PIP – prie veiklų yra poreikio ir išlaidų pagrindimas - Kaip paskaičiuoti, kaip detalizuoti, ar užtenka</p>	<p>Neužtenka pagrindimo, kad jums reikalinga. Turi būti pateikta informacija ne tik, kodėl reikia projektui, bet ir kaip apskaičiuotas išlaidos dydis, kokiais dokumentais jis grindžiamas.</p> <p>PIP pildymo instrukcijoje numatyta, kad:</p>

	<p>parašyti pagrindimą, kad mums reikalinga?</p>	<p><i>Poveiklė detalizuojama, nurodomas jos būtinumo pagrindimas, prisidėjimas prie numatytų problemų sprendimo, planuojamų išlaidų poreikio apskaičiavimas ir pagrindimas.</i></p> <p><i>Jei kartu su PĮP teikiamas projekto investicijų projektas, nurodoma investicijų projekto dalis, kurioje nurodyta informacija apie poveiklės poreikio pagrindimą.</i></p> <p><i>Nurodoma, kokiai pareiškėjo arba partnerio vykdomai arba planuojamai vykdyti veiklai ar veiksmui bus skirti įgyvendinant projektą numatomi įsigyti darbai, prekės ar paslaugos.</i></p> <p>Prie veiksmo/išlaidų tipų turi būti pateikiamas veiksmo ar išlaidų tipo detalizavimas, būtinumo pagrindimas, prisidėjimas prie numatytų problemų sprendimo, planuojamų išlaidų poreikio apskaičiavimas ir pagrindimas.</p> <p>Pildydami PĮP Jūs turite pagrįsti ir nurodyti, kuo remiantis yra skaičiuojamos konkrečios veiksmo išlaidos (pvz.: remiamasi sudarytomis analogiškais sutartimis, komerciniais pasiūlymais, internetiniuose portaluose viešai prieinamomis kainomis ir pan.).</p>
17.	<p>Teikiant paraišką buvome nusimatę, kad bus rengiamas investicinis projektas (ištrauka iš paraiškos). Tačiau dabar jau diskutuojant su partneriais kaip ir susidėliojo mintys, idėjos ir norai ir manytume, kad investicinis projektas nėra būtinas. Klausimas - ar galime šioje stadijoje keisti savo planus ir nerengti investicinio projekto ir jau teikiant PĮP apie jį nedetalizuoti? Atskirai paraiškoje nebuvo detalizavę kiek investicinio projekto parengimui prašytume lėšų, tai teikiant PĮP atitinkama suma sumažintume galutinę prašomą sumą.</p>	<p>Vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos 140.5 punktu investicijų projektas (kartu su investicijų skaičiuokle) rengiamas, jeigu įgyvendinant projektą planuojama investicijų į ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, reikalingo viešosioms paslaugoms, kaip jos apibrėžtos Viešojo administravimo įstatyme, teikti ir (arba) viešojo administravimo funkcijoms atlikti ir (arba) teisingumo vykdymo funkcijai atlikti, sukūrimą, įsigijimą arba jo vertės padidinimą ir šių investicijų suma, išskyrus (atėmus) jai tenkantį pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestį, viršija 1 (viena) milijoną eurų. Investicijų projektas rengiamas vadovaujantis investicijų projektų rengimo metodika, patvirtinta viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus (dokumentas skelbiamas Finansų ministerijos interneto svetainėje).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad bendra numatomo įgyvendinti projekto vertė 1 100 000 Eur su PVM, iš jų 190 910 Eur sudaro PVM, todėl investicijų projekto rengti neprivaloma. Šioje stadijoje galite keisti savo planus ir nerengti investicinio projekto ir jau teikiant PĮP apie jį nedetalizuoti.</p>
18.	<p>Ar gali būti projekto vadovu darbuotojas, kuris neturi patirties IT sistemų kūrimo projektuose, bet jis būtų atsakingas už projekto veiklinę dalį? Už projekto IT dalį, kaip projekto IT dalies vadovas, galvotume, kad galėtų būti atsakingas asmuo, turintis IT sistemų diegimo projektų patirties. Ar būtinai turi būti projekto vadovu, atsakingu už veiklinę dalį, atsakingas tik patirties turintis IT sistemų diegime patirties turintis asmuo?</p>	<p>Taip, gali būti projekto vadovu darbuotojas, kuris neturi patirties IT sistemų kūrimo projektuose, bet jis būtų atsakingas už Projekto veiklinę dalį. Projekto vadovui nebūtina kelti reikalavimo, susijusio su IS išmanymu, nes jo funkcija projekto veiklų ir eigos stebėseną, koordinavimą, tuo tarpu IT projektų vadovas jau turi išmanyti IT projektų valdymą, kad gebėtų formuluoti užduotis komandos nariams ir planuotų veiksmus, susijusius su IS kūrimu, vertintų ir valdytų su projekto veiklų įgyvendinimu (IS kūrimo veiklos) susijusias rizikas, užtikrintų, kad šios veiklos būtų atliktos laiku ir tinkamai.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad PAFT 312 p. numato, kad išlaidos, kuriomis pakeičiamos periodinės nacionalinės biudžeto išlaidos (tokios kaip valstybės tarnautojų, mokytojų, gydytojų atlyginimai už kasdienį darbą, periodinės infrastruktūros priežiūros išlaidos ir pan., angl. recurrent costs), išskyrus atvejus, kai tokios išlaidos numatytos Plane „Naujos kartos Lietuva“ arba suderintos su EK.</p>

19.	Ar dabar turėtume nusimatyti atskirą finansavimą projekto LT daliai padengti mūsų biudžete, t. y. prašyti AM, kad 2023-2024 metams skirtų papildomą finansavimą, nes riekės prisidėti prie projekto. Ar kai bus skirtas finansavimas atskirai bus kažkaip skiriame pinigai LT dalies finansavimui?	Projekte numatyto PVM, kuris netinkamas finansuoti iš EGADP lėšų, finansavimas bus užtikrintas iš valstybės biudžeto lėšų ir Jums atskirai rūpintis dėl to nereikia. Valstybės biudžeto lėšos jau yra suplanuotos ir bus skiriamos projektų įgyvendinimui. Jūs turėsite užtikrinti projekto rezultatų tęstinumą 5 metus po projekto įgyvendinimo pabaigos ir susiplanuoti išlaidas PJP sukurtiems projekto rezultatams palaikyti.
20.	Ar privalu savivaldybei siekti rodiklio „Užbaigtos viešųjų pirkimų procedūros, kuriomis siekiama suskaitmeninti paslaugas ir pagerinti teikiamų paslaugų brandos lygį“ P-05-002-01-07-08-04? Jei taip, ar galima nurodyti „1“ kaip rodiklio reikšmę, jei pavyzdžiui, projekte planuojama pasirašyti keletą sutarčių (3 vnt.) dėl veiklų įgyvendinimo (pvz.: planuojame, kad iki 2023-12-31 spėsime pasirašyti tik vieną viešųjų pirkimų sutartį, o likusias dvi po naujų metų)? Ar visgi visos planuojamos sutartys turi būti pasirašytos iki 2023-12-31 ir prie rodiklio reiktų nurodyti visas siektinas reikšmes, pvz.: „3“?	PFSA dar tik rengiamas ir konkreti rodiklio skaičiavimo metodika bus pateikta kartu su PFSA. Tačiau apibendrintai atsakant, turite nurodyti 1, o ne 3. Nurodyto rodiklio turi siekti pareiškėjai, kurie įgyvendindami projektus iki 2023 m. IV ketv. užbaigs viešųjų pirkimų procedūras, t.y. su pirkimo konkurso laimėtojai pasirašys paslaugų teikimo sutartis, kuriomis siekiama skaitmeninti paslaugas. Šiuo metu dar nėra aišku, kokios tai turi būti sutartys – specifikuojamos ar jau IS kūrimo/modernizavimo. Kaip minėjome, tai paaiškės parengtame PFSA.
21.	Ar rodiklio „Naujų ir patobulintų viešųjų skaitmeninių paslaugų, produktų ir procesų naudotojai“ siektina reikšmė per metus privalo sutapti su tikslinės grupės asmenų skaičiumi? Sakykime švietimo paslaugų skaitmenizavimo projekte numatyta, kad „Tikslinė grupė- visi suaugę Jonavos rajono gyventojai (vaikų tėvai, suaugę neformaliojo	Neprivalo.

	švietimo dalyviai) – apie 35 584 asmenų ir Jonavos rajono švietimo įstaigų 5-12 kl. mokiniai (naudosis elektroniniu dienynu) -apie 2 895 asmenų (viso: apie 38 479 asmenų)“, tačiau naudotojais iš tikslinės grupės per metus bus 5 tūkst. mokinių ir jų tėvų, bei 100-150 asmenų iš švietimo paslaugas teikiančių įstaigų (darbuotojai).																																				
22.	Ar projekto lėšomis gali būti įsigijami kompiuteriai darbo vietai sukurti (t. y. planuojama, kad su švietimu susijusias paslaugas, kurias skaitmenizuojame, teks 50 švietimo įstaigų, tai, kad jos turėtų kuo tas paslaugas atlikti, joms reikia 50 kompiuterių)? Ar visgi visa programinė įranga ir techninė įranga išimtinai turi būti susijusi tik su skaitmenizuojamo produkto kūrimu/diegimu?	Taip, kompiuteriai gali būti finansuojami projekto lėšomis, jei jie reikalingi tiesiogiai projekto tikslui pasiekti.																																			
23.	Ar teikiant PJP yra reikalingas savivaldybės tarybos sprendimas, pritariantis projektui?	Pateiktas projekto įgyvendinimo planas turi būti oficialiai pasirašytas pareiškėjo vadovo ar jo įgalioto asmens. Atskiro reikalavimo, teikiant projekto įgyvendinimo planą administruojančiajai institucijai, kartu pateikti ir savivaldybės tarybos sprendimą, pritariantį projekto reikalingumui, nėra. Šiuo metu rengiamame PFSA bus nustatytas reikalavimas tam tikriems pareiškėjams suderinti PJP su EIMIN arba ŠMSM.																																			
24.	PJP formos skyriaus „Projekto įgyvendinimo detalizacija“ poveiklių lentelėje yra grafa „PVM finansavimo požymis“. Kaip žymėti šiame stulpelyje, jei projekte planuojamos išlaidos darbo užmokesčiui? Ar tokiu atveju turėtume žymėti ☐ Mišrusis PVM?	<p>☐ <u>Mišrusis PVM</u> žymėjimas taikomas tik PVM mokėtojams, kurie vykdo ne tik Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 58 straipsnio 1 dalyje nurodytą veiklą.</p> <p>Tokiu atveju, kai vienoje projekto poveiklėje planuojamos patirti ir PVM apmokestinamos, ir darbo užmokesčio išlaidos, žymima ☐ <u>Prašoma finansuoti PVM</u>, o prie veiksmo/išlaidų tipo, kuriame bus nurodyta darbo užmokesčio suma, PVM suma nurodoma – 0,00.</p> <p>Pvz.:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nr.</th> <th>Poveiklės pavadinimas</th> <th>Matavimo vienetas</th> <th>Siektina reikšmė</th> <th>Bendra suma, eurai</th> <th>PVM finansavimo požymis</th> <th>PVM suma, eurai</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Poveiklė 1</td> <td>Vnt.</td> <td>1</td> <td>10 000,00</td> <td>☐ <u>Prašoma finansuoti PVM</u></td> <td>867,77</td> </tr> <tr> <th>Nr.</th> <th>Veiksmo/išlaidų tipo pavadinimas</th> <th>Matavimo vienetas</th> <th>Siektina reikšmė</th> <th>Vieneto kaina, eurai</th> <th>Planuojama išlaidų suma, eurai</th> <th>Iš jos PVM, eurai</th> </tr> <tr> <td>1.1.</td> <td>X paslaugų įsigijimas</td> <td>Vnt.</td> <td>1</td> <td>5 000,00</td> <td>5 000,00</td> <td>867,77</td> </tr> <tr> <td>1.2.</td> <td>X modelių sukūrimas (darbo užmokestis)</td> <td>Vnt.</td> <td>1</td> <td>5 000,00</td> <td>5 000,00</td> <td>0,00</td> </tr> </tbody> </table>	Nr.	Poveiklės pavadinimas	Matavimo vienetas	Siektina reikšmė	Bendra suma, eurai	PVM finansavimo požymis	PVM suma, eurai	1	Poveiklė 1	Vnt.	1	10 000,00	☐ <u>Prašoma finansuoti PVM</u>	867,77	Nr.	Veiksmo/išlaidų tipo pavadinimas	Matavimo vienetas	Siektina reikšmė	Vieneto kaina, eurai	Planuojama išlaidų suma, eurai	Iš jos PVM, eurai	1.1.	X paslaugų įsigijimas	Vnt.	1	5 000,00	5 000,00	867,77	1.2.	X modelių sukūrimas (darbo užmokestis)	Vnt.	1	5 000,00	5 000,00	0,00
Nr.	Poveiklės pavadinimas	Matavimo vienetas	Siektina reikšmė	Bendra suma, eurai	PVM finansavimo požymis	PVM suma, eurai																															
1	Poveiklė 1	Vnt.	1	10 000,00	☐ <u>Prašoma finansuoti PVM</u>	867,77																															
Nr.	Veiksmo/išlaidų tipo pavadinimas	Matavimo vienetas	Siektina reikšmė	Vieneto kaina, eurai	Planuojama išlaidų suma, eurai	Iš jos PVM, eurai																															
1.1.	X paslaugų įsigijimas	Vnt.	1	5 000,00	5 000,00	867,77																															
1.2.	X modelių sukūrimas (darbo užmokestis)	Vnt.	1	5 000,00	5 000,00	0,00																															

		<p>Tokiu atveju, kai vienoje projekto poveiklėje planuojama patirti tik darbo užmokesčio išlaidas, žymima ☐ <u>Neprašoma finansuoti PVM.</u> Pvz.:</p> <table border="1" data-bbox="598 315 1485 689"> <thead> <tr> <th>Nr.</th> <th>Poveiklės pavadinimas</th> <th>Matavimo vienetas</th> <th>Siektina reikšmė</th> <th>Bendra suma, eurai</th> <th>PVM finansavimo požymis</th> <th>PVM suma, eurai</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2</td> <td>Poveiklė 2</td> <td>Vnt.</td> <td>1</td> <td>5 000,00</td> <td>☐ <u>Neprašoma finansuoti PVM</u></td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <th>Nr.</th> <th>Veiksmo/išlaidų tipo pavadinimas</th> <th>Matavimo vienetas</th> <th>Siektina reikšmė</th> <th>Vieneto kaina, eurai</th> <th>Planuojama išlaidų suma, eurai</th> <th>Iš jos PVM, eurai</th> </tr> <tr> <td>2.1.</td> <td>X modelių sukūrimas (darbo užmokestis)</td> <td>Vnt.</td> <td>1</td> <td>5 000,00</td> <td>5 000,00</td> <td>0,00</td> </tr> </tbody> </table>	Nr.	Poveiklės pavadinimas	Matavimo vienetas	Siektina reikšmė	Bendra suma, eurai	PVM finansavimo požymis	PVM suma, eurai	2	Poveiklė 2	Vnt.	1	5 000,00	☐ <u>Neprašoma finansuoti PVM</u>	0,00	Nr.	Veiksmo/išlaidų tipo pavadinimas	Matavimo vienetas	Siektina reikšmė	Vieneto kaina, eurai	Planuojama išlaidų suma, eurai	Iš jos PVM, eurai	2.1.	X modelių sukūrimas (darbo užmokestis)	Vnt.	1	5 000,00	5 000,00	0,00																				
Nr.	Poveiklės pavadinimas	Matavimo vienetas	Siektina reikšmė	Bendra suma, eurai	PVM finansavimo požymis	PVM suma, eurai																																												
2	Poveiklė 2	Vnt.	1	5 000,00	☐ <u>Neprašoma finansuoti PVM</u>	0,00																																												
Nr.	Veiksmo/išlaidų tipo pavadinimas	Matavimo vienetas	Siektina reikšmė	Vieneto kaina, eurai	Planuojama išlaidų suma, eurai	Iš jos PVM, eurai																																												
2.1.	X modelių sukūrimas (darbo užmokestis)	Vnt.	1	5 000,00	5 000,00	0,00																																												
25.	<p>Ar komerciniuose pasiūlymuose tiekėjai privalo išskirti, kiek jie sumokės darbo užmokesčio savo darbuotojams, kai kurs skaitmeninę sistemą? Ir ar šias išlaidas atskirai reikės išskirti paraiškoje? Ar visgi užteks parašyti, kad „sistemos kūrimas“ ... Eur, programinė/techninė įranga ...Eur, testavimas ... Eur ir viskas?</p>	<p>Tiekėjų darbuotojų darbo užmokestis komerciniuose pasiūlymuose atskirai neturi būti išskirtas (kaip ir visos kitos tiekėjo patiriamos sąnaudos, kurias jis įtraukia savo į prekių/paslaugų kainodarą). Tiekėjai komerciniuose pasiūlymuose turėtų nurodyti paslaugos apimtį/turinį, valandinį paslaugos įkainį, numatomą paslaugos sukūrimui reikalingą valandų skaičių ir bendrą apskaičiuota paslaugos kainą.:</p> <table border="1" data-bbox="598 909 1485 1400"> <thead> <tr> <th>Eil. nr.</th> <th>Pavadinimas</th> <th>Kiekis</th> <th>Mato vnt.</th> <th>Įkainis, Eur, be PVM</th> <th>Suma, Eur, be PVM</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6=3x5</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Skaitmeninės sistemos kūrimas vadovaujantis techninės specifikacijos X-X punktais</td> <td>1500</td> <td>val.</td> <td>30</td> <td>45 000</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Skaitmeninės sistemos kūrimas vadovaujantis techninės specifikacijos X-X punktais</td> <td>500</td> <td>val.</td> <td>15</td> <td>7 500</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: right;">IŠ VISO, Eur, be PVM</td> <td>52 500</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: right;">PVM tarifas proc.</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: right;">PVM suma, Eur</td> <td>11 025</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: right;">IŠ VISO, Eur, su PVM</td> <td>63 525</td> </tr> </tbody> </table>	Eil. nr.	Pavadinimas	Kiekis	Mato vnt.	Įkainis, Eur, be PVM	Suma, Eur, be PVM	1	2	3	4	5	6=3x5	1	Skaitmeninės sistemos kūrimas vadovaujantis techninės specifikacijos X-X punktais	1500	val.	30	45 000	2	Skaitmeninės sistemos kūrimas vadovaujantis techninės specifikacijos X-X punktais	500	val.	15	7 500	IŠ VISO, Eur, be PVM					52 500	PVM tarifas proc.					21	PVM suma, Eur					11 025	IŠ VISO, Eur, su PVM					63 525
Eil. nr.	Pavadinimas	Kiekis	Mato vnt.	Įkainis, Eur, be PVM	Suma, Eur, be PVM																																													
1	2	3	4	5	6=3x5																																													
1	Skaitmeninės sistemos kūrimas vadovaujantis techninės specifikacijos X-X punktais	1500	val.	30	45 000																																													
2	Skaitmeninės sistemos kūrimas vadovaujantis techninės specifikacijos X-X punktais	500	val.	15	7 500																																													
IŠ VISO, Eur, be PVM					52 500																																													
PVM tarifas proc.					21																																													
PVM suma, Eur					11 025																																													
IŠ VISO, Eur, su PVM					63 525																																													
26.	<p>Iš tiesioginių ar netiesioginių projekto išlaidų galėtų būti mokamas darbo užmokestis pagalbiniam projekto personalui (projekto komanda): projekto vadovui, buhalteriai, administratoriai (jie užsiims tik projekto administracine veikla (koordinavimu, MP teikimu, lėšų mokėjimu ir pan.))?</p>	<p>Projektą administruojančio asmens funkcijas atliekantis asmuo (pavyzdžiui, projekto vadovas, koordinatorius, finansininkas, pirkimų specialistas, už projekto stebėseną atsakingas asmuo ar pan.) vykdo netiesiogines projekto veiklas, todėl darbo užmokestis už laiką, dirbtą administruojant projektą, yra priskiriamas <u>netiesioginėms projekto išlaidoms</u> (pagal Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 305.1.1 papunktį). Šio darbo užmokesčio išlaidos gali būti apmokamos projekto lėšomis tik tuo atveju, jeigu projektui yra nustatyta ir taikoma fiksuotoji norma netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti.</p>																																																
27.	<p>Dėl tiesiogiai paslaugoje dalyvausiančių specialistų: iš kokių išlaidų (tiesioginių/netiesioginių) turėtų būti mokamas ir</p>	<p>1) Tiekėjo įmonėje dirbančių darbuotojų darbo užmokestis tiesiogiai nefinansuojamas, finansuojama tiekėjo teikiama paslauga. Iš tiekėjo tokiu atveju jūs galėtumėte pirkti „Kompiuterizuoto proceso sprendinių“ ar „Informacijos saugos“ paslaugas. Tai būtų tiesioginės išlaidos.</p>																																																

	<p>paraiškoje rodomas darbo užmokestis, jei (galimi du variantai):</p> <p>1) bus samdomi elektroninio proceso ekspertas-specialistas (sistemos kūrimo eigoje teiks pasiūlymus, vertins kuriamus kompiuterizuojamo proceso sprendinius) ir informacijos saugos specialistas (sistemos kūrimo eigoje teiks pasiūlymus, vertins kuriamus su informacijos sauga susijusius sprendinius), kurie dirbs tiekėjo įmonėje?</p> <p>2) bus samdomi elektroninio proceso ekspertas-specialistas (sistemos kūrimo eigoje teiks pasiūlymus, vertins kuriamus kompiuterizuojamo proceso sprendinius) ir informacijos saugos specialistas (sistemos kūrimo eigoje teiks pasiūlymus, vertins kuriamus su informacijos sauga susijusius sprendinius), kurie dirbs savivaldybės administracijoje (bus įdarbinti projekto veikloms)?</p>	<p>2) Šios funkcijos būtų priskiriamos tiesioginėms projekto vykdymo veikloms, todėl galėtų būti finansuojamos iš tiesioginių projekto išlaidų, jei darbuotojai bus specialiai samdomi ir įdarbinami konkrečiai projekto veikloms. DU tinkamas esamiems įstaigų darbuotojams tik tuo atveju, jei darbo užmokestis mokamas už papildomų funkcijų ar užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme, vykdymą.</p> <p>Tačiau, atkreipiame dėmesį, kad Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 312 p. reglamentuojama, kad EGADP lėšos negali būti naudojamos periodinėms nacionalinėms biudžeto išlaidoms (tokioms kaip valstybės tarnautojų, mokytojų, gydytojų atlyginimai už kasdienį darbą, periodinės infrastruktūros priežiūros išlaidos ir pan., angl. recurrent costs) padengti, išskyrus atvejus, kai tokios išlaidos numatytos Plane „Naujos kartos Lietuva“ arba suderintos su EK.</p>
28.	<p>Ar PĮP „Projekto rezultatų tęstinumo planas“ nurodomas sukurto sprendimo palaikymo kainas privalu pagrįsti skaičiavimais/dokumentais ar visgi pakanka nurodyti tik išlaidas ir užpildyti IV skyriuje esančią lentelę?</p>	<p>Tik išlaidas lentelėje nurodyti neužtenka, dokumentų nereikalaujama, tačiau turite paaiškinti, kaip apskaičiavote išlaidas, už ką jos bus patirtos, kada ir pan., t.y. turite lentelėje pateikti ir projekto rezultatų palaikymo <u>finansinio pagrindimo aprašymą</u>.</p>
29.	<p>Finansavimo sąlygų aprašo 10.10 p. nurodyta: „prieš pradėdant informacinės sistemos kūrimo projektus, turi būti atlikta numatomų skaitmenizuoti institucijos vidinių veiklos procesų</p>	<p>Tai įgyvendinimo metu keliamas reikalavimas. Ši veikla atsispindės PĮP poveiklių aprašymuose ir išlaidų pagrindime. Ji gali būti techninės specifikacijos rengimo paslaugos dalis. Atskirai įrodyti nereikės, šios veiklos turės būti nurodytos PĮP.</p>

	peržiūra, siekiant juos optimizuoti, užtikrinti darbą su duomenimis, neperkėlinėti esamų darbo su dokumentais procesų į skaitmeninę terpę“. Ar ir kaip reikės įrodyti paraiškos teikimo metu, kad projektas atitinka šį reikalavimą? O gal visgi projekto atitikimas aprašo 10 punkto reikalavimams bus vertinamas tik sukūrus ir įsdiegus skaitmeninę sistemą?	
30.	Ar kartu su PĮP reiktų pateikti ir jau parengtą skaitmeninio sprendimo techninę specifikaciją ar visgi pakaktų abstrakčios techninės specifikacijos, kur nurodyti tik pagrindiniai skaitmeninio sprendimo principai, o išsamią techninę specifikaciją paslaugos pirkimui parengti projekto eigoje po finansavimo sutarties pasirašymo?	Kartu su PĮP pateikti jau parengtos skaitmeninio sprendimo techninės specifikacijos nebūtina, techninę specifikaciją galima rengti projekto metu po sutarties pasirašymo. Tačiau, nustatant projekte planuojamų patirti prekių/paslaugų pirkimo išlaidų apimtį ir pagrindžiant išlaidų tinkamumą finansuoti, svarbu įsivertinti poreikį, rinkos kainas ir tai pagrįsti.
31.	Ar skaitmeninio sprendimo techninės specifikacijos rengimo išlaidos bus tinkamos finansuoti?	Taip, skaitmeninio sprendimo techninės specifikacijos rengimo išlaidos bus tinkamos finansuoti.
32.	Ar PĮP 3.8.1 ir 3.8.2 p. reiktų tik pažymėti „X“, kad projektas ir jo rezultatai atitiks keliamus horizontaliųjų principų reikalavimus ir Chartijos principus, ar visgi šiose grafose reikia tą atitikimą pagrįsti?	Pagrindimo/paaiškinimo nurodyti nereikia, tačiau PĮP 3.8.1 ir 3.8.2 papunkčių X žymėjimas privalomas, t.y. jūs privalote patvirtinti, kad nepažeisite šių principų, kaip tai numatyta PFSA 3 ir 3.1 punktuose.
33.	Ar privalu savivaldybėms paraiškoje žymėti grafą „Inovatyvumas (kūrybingumas)“?	Priklausys nuo PFSA reikalavimų. Jei jame bus numatytas <u>tiesioginis prisidėjimas</u> prie horizontaliųjų principų įgyvendinimo, tada turėsite pažymėti PĮP 3.8.3 papunktį (atitinkamai tuos principus, kurie bus nurodyti PFSA): <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> ☐ Darnus vystymasis, įskaitant reikšmingos žalos nedarymo principą </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> ☐ Lygios galimybės ir nediskriminavimas </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> ☐ Inovatyvumas (kūrybingumas) </div> Projekto įgyvendinimo metu turėsite tą tiesioginį prisidėjimą įrodyti.

34.	Ar PFSA 10.1, 10.2 ir 10.6 p. reikalavimai taikomi tik tuomet, kai pareiškėjas yra valstybės įstaiga ar įmonė, o savivaldybėms netaikomi?	Kaip nurodyta PFSA, 10.1 ir 10.2 punktai bus taikomi pareiškėjams, dalyvaujantiems valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavime. Savivaldybės šiame konsolidavime nedalyvauja, todėl 10.1 ir 10.2 punktų reikalavimai joms netaikomi. Valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavime dalyvaujančių valstybės institucijų ir įstaigų sąrašas yra pateikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. 498 „Dėl valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“ priede (https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/5dc3f1f0007e11e588da8908dfa91cac/asr). Dėl PFSA 10.6 punkto (kartu ir 10.5 punkto) reikalavimų taikymo reikia palaukti, kol bus patvirtintas PFSA.
35.	2023 m. kovo 13 d. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 4-136 „Dėl Prioritetinių skaitmeninio projektų, finansuojamų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, sąrašo patvirtinimo“ patvirtintas Prioritetinių skaitmeninio projektų sąrašas. Minėtame sąrašė yra įtraukta ir „X“ rajono savivaldybės administracija. Ministerija siūlo pradėti ruošti Projektų įgyvendinimo planus (PIP). Prisijungus prie DMS, nematome jokie kvietimo (nerodo nei vieno), o pagal „Informacija apie duomenų mainų svetainę“ (Informacija apie duomenų mainų svetainę 2014-2020 Europos Sąjungos fondų investicijos Lietuvoje (esinvesticijos.lt)) turėtume matyti kvietimus (nebūtinai minima), bet šiuo metu nematome jokie kvietimo. Kaip atsiranda kvietimai paskyroje, ar nesant projekto galima siųsti Duomenų Mainų Svetainės naudotojo įgaliojimą?	Šis kvietimas dar nėra paskelbtas, kadangi dar nėra patvirtinto PFSA. Tačiau Jūsų cituojamame įsakyme nurodoma, kad skaitmeninio projektai yra finansuojami Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės plano „Naujos kartos Lietuva“ ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis. Su „Naujos kartos Lietuva“ plano investicijomis, projektais ir jų pažanga susijusių duomenų informacinė sistema „INVESTIS“ dar tik kuriama, todėl šiuo metu sistemos nėra ir nėra galimybės sistemoje matyti kvietimų, pateikti užpildytų projekto įgyvendinimo planų (PIP) ir kt. Šiuo metu kvietimai yra skelbiami https://2021.esinvesticijos.lt/kvietimai-2 puslapyje, o užpildyta ir kvalifikuotu elektroniniu parašu pasirašyta projekto įgyvendinimo plano forma (MS Word formatu, PAFT 1 priedas) su reikiama priedais teikiama el. paštu info@cpva.lt . Jūsų minima duomenų mainų svetainė yra skirta 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programai ir nėra susijusi su „Naujos kartos Lietuva“ plano investicijomis, todėl šioje sistemoje jokių duomenų, apie skaitmeninio projektus nebus.

36.	Ar IP parengimo išlaidos būtinai turi būti patirtos pagal viešuosius pirkimus, ar gali būti ir darbo užmokestis? Ar išlaidos būtų tinkamos, jeigu būtų sudaroma projektinė darbo sutartis IP parengimui? Sudarant projektinę DS sutaupyti VP organizavimo terminus.	IP parengimo išlaidos nebūtinai turi būti patirtos vykdant viešuosius pirkimus. IP gali būti rengiamas ir pasitelkiant esamus įstaigos darbuotojus, šiuo atveju tokiems darbuotojams darbo užmokesčio išlaidos bus tinkamos finansuoti tik tuo atveju, jei darbo užmokestis bus mokamas už papildomų funkcijų ar užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme, vykdymą. Taip pat IP parengimui gali būti sudaryta terminuota darbo sutartis su naujai įdarbintu darbuotoju deleguojant jam IP parengimo užduotį, t.y. sutartam laikotarpiui įdarbinamas naujas darbuotojas, kuris rengtų IP.
37.	Ar projektui gali būti rengiami keli IP, t. y. atskiri IP atskiroms projekto dalims?	Projekto įgyvendinimui rengiamas vienas IP, tam kad būtų rastas geriausias (efektyviausias, veiksmingiausias ar naudingiausias) problemos priežasties (arba kelių priežasčių) sprendimas – optimali sprendimo alternatyva, gerinant esamos paslaugos kokybę ar didinant efektyvumą, vykdant jos plėtrą ar kuriant naujas paslaugas. Vadovaujantis investicinio projekto apibrėžimu, kad „<...> dokumentas, <i>finansiskai (ekonomiskai), techniskai ir socialiai pagrindžiantis investavimo tikslus, įvertinantis investicijų grąžą ir kitus efektyvumo rodiklius, nurodantis projektui įgyvendinti reikalingas lėšas bei finansavimo šaltinius ir terminus</i> “ ir tikslu – rasti identifikuotos problemos sprendimo būdą – optimalia sprendimo alternatyva, investicinis projektas turėtų būti skirtas numatytai spręsti problemai visa apimtimi, projektuojant į numatytus terminus ir optimaliausią sprendimą. Tai jeigu jūs teikėte vieną projektą Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, vadinasi, turi būti ir vienas IP, skirtas numatytam investavimo objektui, įvertinant jo kaip visumos finansinę, ekonominę naudą ir surandant optimaliausią sprendimo alternatyvą. Viso to pagrindimui turi būti viena skaičiuoklė ir iš jos ateinantys skaičiai, vienas aiškus ENIS rodiklis.
38.	Projekte buvo atlikta GS, ji buvo atlikta apie 2021 metų gruodį. Pildant pirmą paraiškų etapą finansinę dalį naudojotės GS duomenimis. Ar galime ir toliau rengiant paraiškų antrą etapą naudoti GS?	Kaip teisingai pastebėjote, rinkos kainos labai kinta, todėl vadovautis turite aktualiausiais duomenimis, ne senesniais nei 1 metų. 2021 m. duomenys priimtini, jei jie neiškreipia rinkos kainos.
39.	Ar galima keisti tarpines sumas tarp pirkimų? ir sutaupyti pinigus perkelti į sekantį pirkimą, nes ten deklaruojame labai mažą sumą? Ar tarpines sumas keisti galime svarbu kad nedidinti bendros deklaruotos sumos?	Planuojamas išlaidas galite perskirstyti tarp pirkimų, svarbu, kad numatomų paslaugų kaina būtų pagrįsta aktualiais duomenimis ir nebūtų viršyta projektui skirta finansavimo suma.
40.	Ar pildant antrą paraiškų etapą galima remtis GS, kuri buvo atlikta 2021 gruodį?	Galite remtis šiais duomenimis, jei jie neiškreipia esamos rinkos kainos.
41.	Kur rasti pažangos priemonės veiklos (poveiklės) numerį? Koks jis yra?	Pažangos priemonės veiklos (poveiklės) numeris bus parašytas kvietime. Į projekto įgyvendinimo planą (PIP) numeris įrašomas iš kvietimo, yra privalomas ir nekeičiamas.

42.	Ką pildyti į PĮP 3.1.1 lentelės „Projekto požymiai, priskyrimas regionams“ skiltį „Požymis“? Visiškai neaiški ši lentelė.	Atkreipiame dėmesį, kad 2023 m. balandžio 5 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-129 „DĖL FINANSŲ MINISTRO 2022 M. BIRŽELIO 22 D. ĮSAKYMO NR. 1K-237 „DĖL 2021–2027 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ PROGRAMOS IR EKONOMIKOS GAIVINIMO IR ATSPARUMO DIDINIMO PLANO „NAUJOS KARTOS LIETUVA“ ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO“ buvo atnaujinta projekto įgyvendinimo forma, kurioje 3.1.1. lentelės „Projekto požymiai, priskyrimas regionams“ nebėra, naujoje PĮP formoje 3.1.1. lentelė yra „Tinkamumo finansuoti reikalavimų neatitinkančių išlaidų detalizavimas“. Jūsų teikiamas projekto įgyvendinimo planas turi būti užpildytas atnaujintoje formoje. Požymiai jums netaikomi, todėl PĮP vietoje „Požymiai“ nieko pildyti nereikia.
43.	Kokia viešinimo emblema bus taikoma projektui, t. y. ES emblema su šalia emblemos rašomu teiginiu „Finansuoja Europos Sąjunga NextGenerationEU“ ar teiginiu „Finansuoja Europos Sąjunga“?	Turi būti naudojama Europos Sąjungos emblema su priedašu „Finansuoja Europos Sąjunga NextGenerationEU“, kadangi projektas finansuojamas iš 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšų.
44.	Kada numatoma patvirtinti finansavimo sąlygų aprašą. Jei jis bus patvirtintas vėliau, ar bus numatyta galimybė Jungtinės veiklos sutartis pateikti vėliau?	PFSA yra suderintas, ministerija artimiausiu metu turėtų jį patvirtinti. Patvirtinus PFSA, gegužės pabaigoje, tikėtina, bus paskelbti kvietimai. Teikiant PĮP kartu turės būti pridėta jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis, tačiau bus numatyta galimybė Jungtinės veiklos sutartis pateikti vėliau, t.y. bus galimybė pateikti PĮP vertinimo metu, bet vėliausiai, iki PĮP vertinimo pabaigos.
45.	Ar į PĮP reikia įrašyti visus PFSA pateiktus rodiklius?	<p>Deriname PFSA projekte yra nuostata: „Pareiškėjai, kurie įgyvendindami projektus iki 2023 m. IV ketv. užbaigs viešųjų pirkimų procedūrą/-as, t.y. su pirkimo konkurso laimėtoju/-aisi pasirašys paslaugų teikimo sutartį/-is, kuria/-iomis siekiama skaitmeninti paslaugas ir pakelti teikiamų paslaugų brandumo lygį, turi siekti pirmiau Apraše nurodytoje lentelėje tarpinio rodiklio, kurio kodas P-05-002-01-07-08-04 (P.S.1.1073.1).“</p> <p>Tad rodiklio Nr. P-05-002-01-07-08-04 „Užbaigtos viešųjų pirkimų procedūros, kuriomis siekiama suskaitmeninti paslaugas ir pagerinti teikiamų paslaugų brandos lygį“ turėtumėte siekti ir jį įsitraukti į PĮP, jei tikrai matote, kad iki 2023 m. IV ketv. jau turėsite užbaigtas viešųjų pirkimų procedūrą (-as), kaip ir nurodoma PFSA.</p> <p>Rodiklio Nr. P-05-002-01-07-08-05 „Įgyvendinti paslaugų skaitmenizavimo ir teikiamų paslaugų brandos lygio kėlimo projektai“ siekti privalo kiekvienas projektas, tad jis turi būti privalomai įtrauktas į PĮP. Siektina reikšmė 1 vnt.</p> <p>Rodiklio Nr. R-05-002-01-07-09-04 „Naujų ir patobulintų viešųjų skaitmeninių paslaugų, produktų ir procesų naudotojai“ siekti privalo kiekvienas projektas, tad jis turi būti privalomai įtrauktas į PĮP.</p> <p>Turite siekti ir į PĮP įtraukti tik tuos stebėsenos rodiklius, kurie nurodyti PFSA.</p>
46.	Rodiklio Nr. R-05-002-01-07-09-04 – siektina reikšmė n/a (2027 m. I ketv.) – o kaip suprasti šitą?	<p>Nepaisant to, kad PFSA bei pažangos priemonėje šiam rodikliui yra nenustatyta siektina reikšmė („n/a“), PĮP turite įrašyti suprognuozuoti vartotojų, kurie naudosis sukurta ar patobulinta el. paslauga, skaičių per metus ir tokių skaičių nurodyti PĮP.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad tai yra bendrasis RRF rodiklis ir už jį bus atsiskaitoma du kartus per metus. Pagal PAFT 286. punktą Ataskaita apie Plano „Naujos kartos Lietuva“ bendruosius rodiklius EK teikiama</p>

		<p>kiekvienų metų vasario 28 dieną ir rugpjūčio 31 dieną (iki 2027 metų vasario). Vadinasi net ir pabaigę įgyvendinti projektą už rodiklį vis dar turėsite atsiskaityti EK.</p> <p>Dabar su EIMIN deriname šio rodiklio kortelę, tai šiai dienai atsakymas būtų toks. Prognozuokite vartotojų skaičių. Tai nėra kažkokia reikšmė, kurios nepasiekus grėstų sankcijos, tiesiog EK už jį reikės atsiskaityti kas pusmetį ir nebūtinai faktas atitiks prognozę. Fakte matysime kokį naudotojų skaičių turite ir už jį atsiskaitysime EK.</p> <p>Šio rodiklio pasiekimo ataskaitinis laikotarpis yra 2026 m. gruodžio 31 d., kadangi EK paskutinė ataskaita bus teikiama 2027 m. vasario 28 d.</p>
47.	<p>PĮP projekto veiklos (3.1 p. lentelėje) turės būti pasirinktos iš konkretaus sąrašo? PSFA projekte randame: „finansuojama veikla – viešųjų institucijų teikiamų elektroninių paslaugų brandos lygio kėlimas“. Tai tik šią reikia nurodyti?</p>	<p>Taip, į PĮP perkeliama veikla „Viešųjų institucijų teikiamų elektroninių paslaugų brandos lygio kėlimas“. Ji nėra keičiama. Projekto veiklos numeris bus nurodytas kvietime teikti PĮP. Jis taip pat nėra keičiamas.</p>
48.	<p>Tas pats klausimas dėl poveiklų. Jeigu teisingai suprantame, čia jau galime įrašyti savo, pvz. „Parengti ir įgyvendinti teisinės, organizacines priemones, reikalingas IS modernizavimui ir veikimui“ (Informacinės sistemos nuostatų ir duomenų saugos nuostatų rengimas, vidinių veiklos procesų peržiūra, techninės specifikacijos ir programavimo aprašų parengimas), „Modernizuoti ir įdiegti IS“ ir t.t.</p>	<p>Taip, PĮP poveikles jau galvoja ir į PĮP įrašo pats pareiškėjas (Pvz.: Sistemos X sukūrimas/modernizavimas ir įdiegimas). Jūsų nurodytos veiklos „Parengti ir įgyvendinti teisinės, organizacines priemones, reikalingas IS modernizavimui ir veikimui“ (Informacinės sistemos nuostatų ir duomenų saugos nuostatų rengimas, vidinių veiklos procesų peržiūra, techninės specifikacijos ir programavimo aprašų parengimas)“ galėtų būti priskirtinos PĮP prie poveiklės veiksmo/išlaidų tipo, kadangi jomis įgyvendinama poveiklė.</p>
49.	<p>Rengiame investicijų projektus ir/ar paraiškas Pažangos priemonės Nr. 05-002-01-07-08 „Kurti technologinius sprendimus ir įrankius, leidžiančius saugiai ir patogiai naudotis paslaugomis“ veiklos „Viešųjų institucijų teikiamų elektroninių paslaugų brandos lygio kėlimas“ finansavimui. Jūs nurodėte, kad darbo užmokesčio tiesioginės išlaidos įstaigoje jau dirbantiems specialistams nėra galimos. Tokios išlaidos tinkamos tik tiems,</p>	<p>Pasikeistus PAFT nuostatomis (57.3 p) dėl einamųjų išlaidų ir aiškiau jas apibrėžus, šiuo metu deriname PFSA yra nuostata:</p> <p>Netinkamos finansuoti projekto lėšos: išlaidos, kuriomis pakeičiamos periodinės nacionalinės biudžeto išlaidos (tokios kaip valstybės tarnautojų, mokytojų, gydytojų atlyginimai už kasdienį darbą, periodinės infrastruktūros priežiūros išlaidos ir pan., angl. recurrent costs), išskyrus atvejus, kai tokios išlaidos numatytos Plane „Naujos kartos Lietuva“ arba suderintos su Europos Komisija. Darbo užmokestis tinkamas esamiems įstaigų darbuotojams tik tuo atveju, jei darbo užmokestis mokamas už papildomų funkcijų ar užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme, vykdymą.</p>

	kurie bus įdarbinti „naujai“. Tačiau PFSA tokios išimties neradau. Sakykit, ar yra kažkokie ribojimai darbo užmokesčio kompensavimui?	
50.	Tai PĮP veikla privalo būti tik viena, o poveiklių kiek jau susirašysime?	Taip, veikla bus nurodoma viena. Poveikles ir jų skaičių PĮP jau nurodote patys, atsižvelgiant į projekto esmę, tačiau rekomenduojame labai nesismulkinti.
51.	Kadangi mes patys modernizuojame IS, tai mūsų darbuotojai patys rengs: IS nuostatus, IS specifikaciją, IS programavimo aprašus, atliks vidinių veiklos procesų peržiūrą bei programuos, testuos sistemą ir suves reikalingus duomenis. Ar mūsų darbuotojų DU yra tinkamas finansuoti šias veiklas? Jeigu taip, kokius dokumentus pagrindimui turėsime pateikti?	<p>PFSA projekte nurodoma taip „Netinkamos finansuoti projekto lėšos: išlaidos, kuriomis pakeičiamos periodinės nacionalinės biudžeto išlaidos (tokios kaip valstybės tarnautojų, mokytojų, gydytojų atlyginimai už kasdienį darbą, periodinės infrastruktūros priežiūros išlaidos ir pan., angl. recurrent costs), išskyrus atvejus, kai tokios išlaidos numatytos Plane „Naujos kartos Lietuva“ arba suderintos su Europos Komisija. Darbo užmokestis tinkamas esamiems įstaigų darbuotojams tik tuo atveju, jei darbo užmokestis mokamas už papildomų funkcijų ar užduočių, <u>nenustatytų pareigybės aprašyme, vykdymą.</u>“</p> <p>Esamam įstaigos darbuotojui (tiek valstybės tarnautojui, tiek biudžetinės įstaigos darbuotojams) gali būti skiriama priemoka už papildomų funkcijų ar užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme ir suformuluotų raštu, vykdymą. Valstybės tarnautojams arba biudžetinių įstaigų darbuotojams, skiriant priemokas, įstaigos vadovo įsakyme turi būti nurodytas priemokos mokėjimo pagrindas, terminas, dydis, iš projekto lėšų apmokama proporcingai priskaičiuota darbo užmokesčio dalis (įvertinus priemokos dydį lyginant su visa darbo užmokesčio suma) ir atitinkama projektui įgyvendinti proporcingai skiriamo darbo laiko dalis.</p> <p>Su biudžetinių ir kitų įstaigų (VĮ, VŠĮ, savivaldybių) darbuotojais gali būti sudaryti susitarimai dėl papildomo darbo projekte, taip pat nurodant jame, kad tai papildomos funkcijos ir kokios jos.</p> <p>Projekto vykdytojai sudarydami papildomus susitarimus ar mokėdami priemokas turi patys užtikrinti šią PFSA sąlygą.</p> <p>Kaip ir nurodoma PFSA, jei prašomos darbo užmokesčio išlaidos, kartu su PĮP turi būti teikiami: dokumentai, pagrindžiantys darbo užmokesčio išlaidų pagrįstumą (veiklų sąrašas, kuriame turi būti nurodytos projektą vykdančių asmenų darbo valandos projekte, valandinis įkainis, jo pagrindimas). Sudarant projekto biudžetą ir nustatant išlaidas projektą vykdančioms asmenims, kurie yra projekto vykdytojo darbuotojai ar planuojami įdarbinti nauji darbuotojai, būtina remtis dabartiniu darbo užmokesčiu analogiškos tos institucijos pareigybėms. Įkainiui pagrįsti turi būti pateikti įrodantys dokumentai, pvz., 2–3 mėn. laikotarpio analogiškos pareigybės nuasmenintas priskaitymo- apmokėjimo žiniaraštis, įrodantis darbo užmokesčio paskyrimo ir išmokėjimo faktą. Valstybės tarnautojų ir biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, (toliau – biudžetinės įstaigos darbuotojai) darbo užmokesčio valandinis įkainis turi būti apskaičiuotas vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės tarnautojų ir biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio apskaičiavimą.</p>
52.	Ar yra nustatyta kiek lėšų galima skirti investicijų projekto rengimui?	IP rengimui nėra nustatytas galima skirti lėšų suma. Jei perkamos paslaugos iš išorės, tai tokių paslaugų kainą apsprendžia pirkimo konkurso laimėtojo pasiūlyta kaina. IP rengimo išlaidos yra tinkamos finansuoti iš projekto lėšų ir įeina į projektui skirtą finansavimo sumą.

53.	Kas turės pasirašyti PĮP, administracijos direktorius ar meras, kai aprašo projekte nurodyti galimi pareiškėjai – savivaldybės?	<p>Projekto įgyvendinimo planą (toliau - PĮP) turi pasirašyti pareiškėjo vadovas ar jo įgaliotas asmuo.</p> <p>Iš Lietuvos Respublikos vietos savivaldos <u>įstatymo</u>: meras – savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas), turinti savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, atsakinga už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą. Administracijos direktorius, pagal tą patį įstatymą, vadovauja savivaldybės administracijai ir yra jos vadovas. Remiantis tuo administracijos direktorius yra tik savivaldybės administracijos, ne savivaldybės vadovas, todėl vertiname, kad be atskiro mero įgaliojimo jis neturėtų teisės pasirašyti PĮP.</p> <p>Taigi, paraišką turi pasirašyti <u>meras, arba jo įgaliotas asmuo</u>. Jei pasirašo įgaliotas asmuo, tokiu atveju PĮP kaip pasirašantis asmuo nurodomas <u>pareiškėjo vadovo, t.y. mero, įgaliotas asmuo</u>, kurio pasirašymo pagrindas – <u>pareiškėjo vadovo suteiktas įgaliojimas. Šis įgaliojimas CPVA turi būti pateiktas kartu su PĮP</u>. Ateityje taip pat reikės pasirašyti projekto sutartį, veiklos ataskaitas ir kt., todėl įgaliojimas gali būti suteikiamas ir visam projekto įgyvendinimo laikotarpiui, tokiu atveju įgaliojimo turinyje tokia suteikta teisė taip pat turi būti aiškiai įvardinta.</p> <p>Pareiškėju projekto įgyvendinimo plane turi būti nurodyta savivaldybės administracija. Ši pozicija suderinta su EIMIN, PFSA/kvietimuose keisti pareiškėją į savivaldybės administracijas nėra pagrindo ir tai nebus daroma. Finansavimas skiriamas savivaldybei, ne konkrečiai vienai iš savivaldybės institucijų, t.y. administracijai. Tai, kad PĮPe, kaip įgyvendinanti institucija bus nurodoma administracija, įtakos pareiškėjo tinkamumo ir atitikimo PFSA vertinimui neturi. Bet kaip ir minėta aukščiau, paraišką vis tiek turi pasirašyti meras arba atitinkamai įgaliotas asmuo.</p>
54.	PFSA 9.1 p. turi būti įtraukta (įvertinta ir suderinus su Informacinės visuomenės plėtros komitetu (toliau – IVPK) naujų informacinių technologijų (toliau – IT) paslaugų kaina. Šis reikalavimas taikomas, jeigu reikalingos informacinių technologijų paslaugos, kurios nėra įtrauktos į Informacinių technologijų paslaugų teikėjo centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogą, patvirtintą Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 4-241 „Dėl Informacinių technologijų paslaugų teikėjo centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogo patvirtinimo“ arba reikalingas nestandartinis paslaugų aptarnavimo lygio susitarimas (angl. Service Level Agreement – SLA)	<p>Šis reikalavimas apima tik tas IT paslaugų teikėjo centralizuotai teikiamas informacinių technologijų paslaugas, kurios nėra įtrauktos į informacinių technologijų paslaugų teikėjo centralizuotai teikiamų informacinių technologijų paslaugų katalogą, patvirtintą Ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 4-241.</p> <p>Jeigu pareiškėjas, dalyvauja valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavime, tuomet jis turi naudoti tas IRT infrastruktūros technologijas, kurios yra patvirtintame IT paslaugų kataloge, tačiau jeigu PĮP rengimo momentu ar projekto įgyvendinimo eigoje vykdant pirkimus bus identifikuota, kad reikės naudoti kitas technologijas, kurių nėra patvirtintame kataloge, pvz. SAP, Oracle Exadata ir t.t., tuomet tokių paslaugų poreikis turi būti susiderintas su IVPK raštu.</p>

	(taikomas pareiškėjams, dalyvaujantiems valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavime).	
55.	PFSA 9.2 p. atliekant projekto finansinę analizę turi būti įvertintas kuriamam sprendimui eksploatuoti reikalingas centralizuotai teikiamų IT paslaugų poreikis ir jų teikimo sąnaudoms padengti reikalingų lėšų poreikis, apskaičiuotas vadovaujantis 2022 metų Informacinės visuomenės plėtros komiteto teikiamų informacinių technologijų paslaugų įkainiais, patvirtintais Informacinės visuomenės plėtros komiteto direktoriaus 2022 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. T-6(2022) „Dėl 2022 metų Informacinės visuomenės plėtros komiteto teikiamų informacinių technologijų paslaugų įkainių patvirtinimo“ (taikomas pareiškėjams, dalyvaujantiems valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavime).	Šis reikalavimas nusako, kad nusako, kad PĮP pateikiant projekto rezultatų tęstinumo planą reikia nepamiršti be IS/registro palaikymo išlaidų, kurių prireiks sukurtam rezultatui palaikyti, pateikti ir kuriamam sprendimui eksploatuoti reikalingą centralizuotai teikiamų IT paslaugų lėšų poreikį ir skaičiavimus. Jei IP rengiamas ir teikiamas kartu su PĮP, tuomet tokie skaičiavimai ir poreikis turi būti atlikti IP, jei nerengiamas ir neteikiamas, tuomet kuriamam sprendimui eksploatuoti reikalingas centralizuotai teikiamų IT paslaugų poreikis ir pagrindimai bei skaičiavimai turi būti papildomai nurodyti PĮP IV skyriaus lentelėje „Projekto rezultatų finansinis pagrindimas“.
56.	PFSA 9.3 p. turi būti pateikiami aiškūs, pamatuojami naudos kriterijai, kuriuos tikimasi pasiekti įgyvendinus projektą.	PĮP skiltyje „Projektu sprendžiamos problemos“ turite papildomai nurodyti naudos kriterijus, kuriuos buvote pažymėję Ekonomikos ir inovacijų ministerijai teiktoje paraiškoje ir užtikrinti jų įgyvendinimą (EIMIN teiktos paraiškos 3 lentelė).
57.	PFSA 9.4 p. jeigu įgyvendinant projektą yra kuriama ar modernizuojama informacinė sistema sukuriant naujus duomenų rinkinius, kuriuos reikalinga atverti, turi būti parengiamas pirminių duomenų šaltinio duomenų struktūros aprašas ir realizuojama jungtis su Valstybės duomenų valdysenos informacine sistema (toliau – VDV IS), vadovaujantis Aprašo 1 punkto 1.2.9. ir 1.2.16.	Jeigu sukuriami nauji duomenų bazė ar papildoma jau dabar esama naujais duomenimis, kuriems netaikomi prieigos apribojimai, tai įgyvendinant nuostatą „atviri pagal nutylėjimą“ sukuriamas naujas arba papildomas esamas duomenų atvėrimo per VDV IS procesas. Jam reikalinga parengti šaltinio ir atvirų duomenų struktūros aprašus, kurie užtikrina atvėrimo proceso veikimą. Kuriant naujus duomenų rinkinius, kuriuos reikalinga atverti, turi būti rengiamas Atvirų duomenų struktūros aprašas (ADSA), kurio rengimui panaudojamas Šaltinio duomenų struktūros aprašas (ŠADSA). Skirtumas tarp ŠADSA ir ADSA yra tas, kad ADSA nebelieka metaduomenų aprašančių neatvertinus duomenų laukus. ŠADSA taip pat gali būti panaudojamas, kai tarp sistemų norima apsikeisti bet kokia duomenų aibe (ne tik atvirųjų duomenų). Bet kokiu atveju naujai sukurta/modifikuota sistema turi būti parengta tenkinti tiek neatvirų, tiek atvirų duomenų apsikeitimo poreikį, todėl ŠADSA bus reikalinga rengti abiem atvejais. IS kūrimo/modernizavimo pirkimo specifikacijoje pakanka pateikti nuorodą į duomenų struktūros aprašo (ŠADSA ir ADSA) rengimo metodiką

	papunkčiuose nurodytais teisės aktais.	https://atviriduomenys.readthedocs.io/dsa/index.html , tai pat turi būti numatyti reikalavimai jungties su VDV IS realizavimui.
58.	PFSA 9.5 p. turi būti numatytas atsparumo įsilaužimui testavimas (atliekamas ne diegėjo).	Atsparumo įsilaužimo testavimo paslaugos gali būti įtraukiamas ir į techninės priežiūros paslaugų pirkimo techninę specifikaciją, t.y. kartu su technine priežiūra gali būti įsigyjamoms ir įsilaužimo testavimo paslaugoms. Taip pat gali būti suplanuotas atskiras įsilaužimo testavimo paslaugų pirkimas. Atsparumo įsilaužimui testavimo negali atlikti diegėjas, kuris kuria/modernizuoja IS.
59.	PFSA 9.6 p. reikalingas funkcionalumas kapinių duomenims skaitmeninti ir paslaugai teikti turi būti įsigytas rinkoje kaip paslauga (pvz., licencijų nuoma arba angl. software as a service) (taikoma pareiškėjams, kurie įgyvendina kapinių duomenų skaitmeninimo projektus).	Projekto apimtyje negalima kurti naujo funkcionalumo kapinių duomenims skaitmeninti, turi būti įsigyta licencija ar paslauga iš rinkos, jau teikianti tokį sprendimą.
60.	PFSA 9.7 p. negali būti pakartotinai renkami duomenys, kurie jau yra kaupiami ir tvarkomi valstybės informacinėse sistemose ir registruose. Tokiems duomenims gauti turi būti naudojamos sąsajos teikiamos per Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos (toliau – VIISP) duomenų mainų sistemą, o jeigu nėra, realizuojamos reikalingos naujos sąsajos vadovaujantis Duomenų teikimo formatų ir standartų rekomendacijomis.	Duomenų mainai tarp sistemų turi vykti per VIISP. Jei bus kuriama tiesioginė sąsaja sistema – sistema, tuomet turi būti oficialiu raštu su IVPK suderinta dėl tokios tiesioginės sąsajos kūrimo poreikio, kartu su raštu IVPK pateikiant pirkimo techninę specifikaciją ar techninę užduotį (jei sąsaja kuriama pasitelkiant įstaigos žmogiškuosius išteklius). Jei tokios sąsajos būtinybė ir poreikis susiderinamas dar techninio aprašymo (reglamentinės specifikacijos) derinimo metu ir gaunamas IVPK pritarimas, tuomet atskiru raštu su IVPK derinti nereikia.
61.	PFSA 9.8 p. prieš pradėdant informacinės sistemos kūrimo projektus, turi būti atlikta numatomų skaitmenizuoti institucijos vidinių veiklos procesų peržiūra, siekiant juos optimizuoti, užtikrinti darbą su duomenimis, neperkėlinėti esamų darbo su dokumentais procesų į skaitmeninę terpę.	Šis reikalavimas gali būti įgyvendintas su paslaugų teikėjais sudarant atskiras numatomų skaitmenizuoti institucijos veiklos procesų peržiūros sutartis arba įtraukiant veiklos procesų peržiūrą į IS kūrimo/modernizavimo techninės specifikacijos kūrimo/modernizavimo paslaugų apimtį. Jei IS kūrimo/modernizavimo techninė specifikacija jau parengta, tačiau šio reikalavimo išpildymas nebuvo įtrauktas, tuomet veiklos procesų peržiūra turėtų atsispindėti IS kūrimo/modernizavimo sutarties analizės/projektavimo etapo dokumentuose.

62.	<p>PFSA 9.9 p. turi būti sukurta ir su IVPK suderinta Universalioji duomenų teikimo sąsaja, kaip ši sąvoka apibrėžta Duomenų teikimo formatų ir standartų rekomendacijose.</p>	<p>Duomenų teikimo formatų ir standartų rekomendacijose apibrėžta, kad Universalioji duomenų teikimo sąsaja (UDTS) turi būti pateikiama OpenAPI JSON/YAML formato failu. UDTS kūrimo tikslas yra efektyviau realizuoti duomenų mainus, t.y. įgalinti būsimus duomenų mainus dar neasant konkretaus duomenų gavėjo. Detaliau UDTS tikslai ir reikalavimai išdėstyti Duomenų teikimo formatų ir standartų rekomendacijose https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.E6B3CA284A0F/asr 14-26 punktuose.</p> <p>Reikalavimas parengti UDTS privalo būti pirkimo techninės specifikacijos dalimi. Jeigu įstaiga atlieka IS vystymo darbus savo jėgomis, tuomet UDTS turi parengti įstaigos darbuotojai. UDTS kuriama nebūtinai esant konkrečiam duomenų gavėjui, kadangi tikslas yra parengti universalią duomenų teikimo sąsają, kuri galės būti taikoma visais duomenų teikimo atvejais. UDTS turi būti įtraukta į IS/registro techninį aprašymą (reglamentinę specifikaciją), kuris derinamas su duomenų teikėjais ir IVPK. Atitinkamai UDTS turi būti įtraukta ir į IS/registro kūrimo/modernizavimo pirkimo techninės specifikacijos reikalavimus. Pagal „Priemonių, kurių reikia prašomam valstybės ar žinybinio registro (kadastro) ar valstybės informacinės sistemos duomenų, valstybės ar žinybinio registro (kadastro) informacijos formatui ir (ar) turiniui parengti ir (ar) apdoroti, užsakymo, sukūrimo ir atlyginimo už jas tvarkos aprašą“, patvirtintą 2018 m. vasario 7 d. LRV nutarimu Nr. 134, su IVPK derinama priemonių sukūrimo techninė specifikacija, kurią parengia duomenų teikėjas ir preliminari priemonių sukūrimo data (terminas).</p>
63.	<p>PFSA 9.10 p. elektroninių paslaugų inicijavimo naudotojo sąsaja, paslaugų procesų konstravimas, asmens atpažintis, atsiskaitymai už paslaugas, komunikavimas su paslaugų gavėjais, duomenų analizė ataskaitos bei jų publikavimas, duomenų pakartotinio panaudojimo uždaviniai ir kt. turi būti realizuojami naudojant bendro naudojimo platformų sprendinius, kuriuos kaip paslaugas teikia VIISP, VDV IS, atvirų duomenų portalas ir kt. Negali būti kuriami bendro naudojimo platformų paslaugas dubliuojantys sprendimai, išskyrus atvejus, kai panaudojami jau anksčiau įdiegti sprendimai arba naujų sprendimų kūrimas pagrįstas būtinybe ir suderintas su atitinkamų platformų valdytojais. Pertekliniai, dubliuojantys sprendiniai nebus finansuojami.</p>	<p>Bendro naudojimo sprendiniai ir prievolės juos naudoti nustatyti atitinkamuose teisės aktuose ir IS nuostatuose. Šios dienos sąrašas gali būti toks:</p> <ul style="list-style-type: none"> Asmens atpažintis (VIISP); Atsiskaitymai už paslaugas (VIISP); E. paslaugų inicijavimo naudotojo sąsaja (VIISP); Paslaugų procesų konstravimas (VIISP); Duomenų mainai per DMS (angl. gateway (VIISP)); Duomenų analizės ataskaitos bei jų publikavimas (VDVIS); Duomenų pakartotinio panaudojimo uždaviniai (VDVIS, ADP(Atvirų duomenų portalas)); ePristatymas (ePristatymo IS (Registrų centras)); Geoinformacinių sistemų žemėlapių naršyklė (GeoPortalas, GisCentras); Kiti, specializuotos srities bendrojo naudojimo sprendimai (kurie dar gali atsirasti iki projektų įgyvendinimo laikotarpyje).

64.	PFSA 9.11 p. sukurtos viešosios ir administracinės elektroninės paslaugos turi būti prieinamos inicijuoti (užsakyti) per Elektroninių vadžios vartų portalą www.epaslaugos.lt ir pateikiamas užsakytos paslaugos suteikimo ar nesuteikimo faktas.	Nepriklausomai nuo projekto ar IS, visos el. paslaugos turi būti pasiekiamos www.epaslaugos.lt kataloge, o užsakius paslaugą iš katalogo, užsakovas turi būti nukreiptas į paslaugos teikimo procesą (o ne į kitų portalų katalogus ar savitarnų svetaines). Paslaugų suteikimo faktas (teikimo būsenos) perduodamos el. valdžios portalo tvarkytojo nustatyta sąsaja.
65.	PFSA 11 p. Projektai turi atitikti skaitmeninių sprendimų privalomus kriterijus, nustatytus Skaitmeninių sprendimų vertinimo metodikos III skyriuje. Šie privalomi kriterijai turi būti realizuoti projekto įgyvendinimo metu.	PĮP skiltyje „Projektu sprendžiamos problemos“ turėtų būti perkelti PRIVALOMI kriterijai iš Skaitmeninių sprendimų vertinimo metodikos 1 priedo, pvz.: kuriant (modernizuojant) skaitmeninį sprendimą numatoma pakartotinai naudoti (dalytis) institucijų jau surinktais duomenimis, skaitmeninio sprendimo prieinamumas bus užtikrintas ir socialiai pažeidžiamoms grupėms ir kt.
66.	Mūsų projekto vertė buvo numatyta 1,004 mln. be PVM, bet pasiaiškinus, kad PVM bus tinkamas finansuoti iš valstybės biudžeto lėšų, ar galime atitinkamai rengiant PĮP įtraukti PVM ir nurodyti projekto vertę su PVM, t.y. ji bus didesnė nei 1,004 mln.?	Pagal PFSA jums skirta EGADP lėšos – iki 1 004 000 Eur, PVM lėšos iš VB – iki 210 840 Eur. Atkreipiame dėmesį, kad nei EGADP lėšų dalis, ne PVM lėšų dalis negali viršyti PFSA nustatytos sumos, tačiau gali būti mažesnė. Jei atsitiktų taip, kad nereikėtų visos PVM sumos, tai bet koku atveju ji negali būti perkeliama prie EGADP lėšų.
67.	Ar galime projekto numatytą vertę mažinti iki 1 mln. be PVM, atitinkamai neįtraukiant investicijų projekto rengimui numatytas išlaidas, ir tuomet investicijų projekto nerengti?	Taip, jeigu pagal komercinius ar PĮP rengimo metu išgrynintą išlaidų pagrindimą matote, kad visos skirtos sumos neprireiks (t.y. 1 004 000 Eur) ir ji bus mažesnė nei 1 mln., tokiu atveju IP rengti nereikia, vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos nuostatomis „Jei įgyvendinant projektą planuojama investicijų į ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, reikalingo viešosioms paslaugoms, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, teikti ir (arba) viešojo administravimo funkcijoms atlikti ir (arba) teisingumo vykdymo funkcijai atlikti, sukūrimą, įsigijimą arba jo vertės padidinimą ir šių investicijų suma, išskyrus (atėmus) jai tenkantį pirkimo ir (arba) importo PVM, neviršys 1 (viena) milijoną eurų“.
68.	Ar bus tinkamas finansuoti lėšos IT techninei ir programinei įrangai kibernetiniam saugumui stiprinti? Projekto pareiškėjas, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, yra Valstybės informacinių technologijų infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo procese dalyvaujančių valstybės institucijų ir įstaigų sąrašė, tačiau projekto partneris - VŠĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba,	Jei pareiškėjas ar projekto partneris nedalyvauja valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavime, tuomet IT techninei ir programinei įrangai įsigyti numatytos lėšos būtų tinkamos finansuoti iš projekto, kadangi vienas iš privalomų Skaitmeninių sprendimų vertinimo metodikos III skyriuje nurodytų kriterijų yra „Patikimumo ir saugumo principą pagrindžiantis kriterijus – ar kuriant (modernizuojant) skaitmeninį sprendimą numatoma įdiegti kibernetinio saugumo priemonės.“ Jei projekto vykdytojas ar partneris dalyvauja valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavime, tuomet įsigydamas techninę ar programinę įrangą, reikalingą kibernetiniam saugumui stiprinti, turėtų vadovautis 9.1 PFSA reikalavimu.

	nedalyvauja valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavime. Projekto lėšomis įsigyta įranga ir bus skirta būtent projekto partnerio, VŠĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos, kibernetiniam saugumui stiprinimui.	
69.	Kokiam tikslui turi būti sukurta PFSA aprašo 9.9. p . nurodyta Universalioji duomenų teikimo sąsaja ir kokius duomenis bei kam reikės teikti?	Duomenų teikimo formatų ir standartų rekomendacijose apibrėžta, kad Universalioji duomenų teikimo sąsaja (UDTS) turi būti pateikiama OpenAPI JSON/YAML formato failu. UDTS kūrimo tikslas yra efektyviau realizuoti duomenų mainus, t.y. įgalinti būsimus duomenų mainus dar neasant konkretaus duomenų gavėjo. Detaliau UDTS tikslai ir reikalavimai išdėstyti Duomenų teikimo formatų ir standartų rekomendacijose https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.E6B3CA284A0F/asr_14-26_punktuose . Reikalavimas parengti UDTS privalo būti pirkimo techninės specifikacijos dalimi. Jeigu įstaiga atlieka IS vystymo darbus savo įgemonis, tuomet UDTS turi parengti įstaigos darbuotojai. UDTS kuriama nebūtinai esant konkrečiam duomenų gavėjui, kadangi tikslas yra parengti universalią duomenų teikimo sąsają, kuri galės būti taikoma visais duomenų teikimo atvejais. UDTS turi būti įtraukta į IS/registro techninį aprašymą (reglamentinę specifikaciją), kuris derinamas su duomenų teikėjais ir IVPK. Atitinkamai UDTS turi būti įtraukta ir į IS/registro kūrimo/modernizavimo pirkimo techninės specifikacijos reikalavimus. Pagal „Priemonių, kurių reikia prašomam valstybės ar žinybinio registro (kadastro) ar valstybės informacinės sistemos duomenų, valstybės ar žinybinio registro (kadastro) informacijos formatui ir (ar) turiniui parengti ir (ar) apdoroti, užsakymo, sukūrimo ir atlyginimo už jas tvarkos aprašą“, patvirtintą 2018 m. vasario 7 d. LRV nutarimu Nr. 134, su IVPK derinama priemonių sukūrimo techninė specifikacija, kurią parengia duomenų teikėjas ir preliminari priemonių sukūrimo data (terminas).
70.	Ar angliškus komercinius pasiūlymas reikia pateikti išverstus į lietuvių kalbą?	Nereikia vertimo.
71.	Ar kainų pagrindimui ar bus tinkami vieno teikėjų pasiūlymai?	Tinka vienas pasiūlymas, jei paslaugas gali suteikti tik vienas rinkoje esantis tiekėjas.
72.	Ar galime daryti paraiškoje nurodytos įrangos pakeitimus ir/ar jų kiekius?	Įranga turi sietis su Ekonomikos ir inovacijų ministerijai teiktoje paraiškoje numatyta įranga ir projekto tikslu. Įrangos kiekiai gali kisti, jei analizuodami realų įrangos poreikį įsivertinote, kad projekto tikslui pasiekti reikalingi kiek kitokie kiekiai, tačiau neturite nukrypti nuo projektui skirtų ir suplanuotų lėšų.
73.	Ar teisingai suprantu, kad viešinimui skiriama fiksuota suma ir mūsų atveju, kadangi perkama įranga, turi būti 1357,09 Eur su PVM bei šios priemonės: „a) Projekto vykdytojo ir partnerių interneto svetainėse ir socialinės	Taip, jei projekto apimtyje įsigyjama įranga, tuomet taikomi supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai FS-01-04 (1357,09 Eur) ir be PVM FS-01-03 (1121,56). Išlaidos bus apmokamos supaprastintai, CPVA bus teikiami tik įrodymai dėl įgyvendintų projekto matomumo ir informavimo priemonių įgyvendinimo. Šiuo atveju:

	<p>žiniasklaidos svetainėse patalpinta informacija apie įgyvendinamą projektą, jo tikslus, uždavinius, rezultatus) pakabinta ilgalaikė lentelė ar informacinė lenta; c) visuomenei arba dalyviams skirtuose dokumentuose ir komunikacijos medžiagoje, pateiktas pareiškimas, kuriame akcentuojama gaunama ES parama.“ Ir dar nurodyta ši informacija „Išlaidos apmokamos pagal įgyvendintų privalomų matomumo ir informavimo priemonių apie ES fondų investicijų veiklas fiksuotąją sumą, antrojo rinkinio FS su PVM (FS-01-04 ir be PVM FS-01-03.“</p>	<p>1) Aktyvios galiojančios nuorodos į interneto svetainę, jei tokia yra, ir socialinės žiniasklaidos svetainės;</p> <p>2) išskabintos ilgalaikės lentelės/stendo ES emblema nuotrauka (-os);</p> <p>3) dokumentų ir komunikacinės medžiagos kopijos (tinka ir ekrano vaizdo kopijos) arba originalūs pavyzdžiai (pakankamos jų elektroninės versijos arba ekrano vaizdo kopijos), kuriuose gerai matomai pateiktas pareiškimas apie gautą fondų paramą (jei tokia medžiaga bus rengiama).</p>
74.	<p>Ar viešinimo išlaidos gali būti ir DU (pvz. mūsų maketuotojos sumaketuos lentelę) ir teikėjo, kuris parengs viešinimo lentą? Ar reikia išlaidų pagrindimo?</p>	<p>Negali. Išlaidų pagrindimo nereikia, kadangi išlaidos bus apmokamos supaprastintai pagal taikomą supaprastintai apmokamų išlaidų dydį.</p>
76.	<p>Ar 3.5 p. „Projekto komanda“ turi būti nurodyti visi dalyviai: pvz. 5 programuotojai (iš jų 3 vyriausiai, 2 vyresnieji), 6 augalininkystės specialistai (iš jų x ekspertai ir t.t.) ir kiekvieną iš pvz. programuotojų nurodyti atskiroje eilutėje?</p>	<p>Projekto komandą turėtumėte detalizuoti taip, kad PĮP vertintojui būtų aišku, jog projekto vykdytojas turi reikiamos kompetencijos žmogiškuosius išteklius ir yra pasirengęs įgyvendinti projektą.</p>
77.	<p>Ar šis projektas (https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/ae9952e1042c11eebc0bd16e3a4d3b97?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=8cc21a4a-a5a2-4bd6-9172-77ca42eb52c6) turės įtakos PĮP pildymui?</p>	<p>Atkreipiame dėmesį, kad PĮP numatyti įgyvendinti technologiniai IT sprendimai negali dubliuoti Jūsų minimo PFSA projekto aprašyme numatytų finansuoti veiklų „Naudojimosi elektroninės atpažinties priemonėmis skatinimas Sostinės regione“ ir „Naudojimosi elektroninės atpažinties priemonėmis skatinimas Vidurio ir vakarų Lietuvos regione“ ir tų veiklų apimtyje planuojamų darbų.</p> <p>Viešųjų institucijų teikiamų el. paslaugų brandos lygio kėlimo projektais neturi būti siekiama modifikuoti strategiškai reikšmingas skaitmenines paslaugas į jas integruojant ir ne mažiau kaip 5 metus naudojant, inovatyvius sprendimus ar įrankius - mažai naudojamas arba rinkoje neegzistuojančias elektroninės atpažinties priemones ir patikimumo užtikrinimo paslaugas (perkama paslauga dėl nacionalinių ir (arba) ES lygiu strategiškai reikšmingų skaitmeninės paslaugų modifikavimo integruojant ir ne trumpiau kaip 5 metus naudojant inovatyvius technologinius sprendimus ir (ar) įrankius - mažai naudojamas arba rinkoje neegzistuojančias elektroninės atpažinties priemones ir patikimumo užtikrinimo paslaugas.</p>

78.	Dėl netiesioginių išlaidų – PFSA nurodyta, kad netiesioginių išlaidų normatyvas yra 7%. Ar septyni procentai skaičiuojami nuo projekto paraiškos biudžeto plius – pvz., BORIS projekto biudžetas paraiškoje yra 217 000 Eur, tai 7% būtų 15 190 Eur. Tai iš viso bus finansuojama 232 190 Eur?	7 proc. skaičiuojami nuo tiesioginių projektų išlaidų dalies (pavyzdiniame PĮP pademonstruota per konkretų pavyzdį kaip apskaičiuota netiesioginių išlaidų suma, t.y. apskaičiuojama projekto veiklos tiesioginių (įskaitant išlaidas projekto matomumo ir informavimo apie projektą priemonėms finansuoti) išlaidų suma, kuri padauginama iš fiksuotosios normos, skirtos netiesioginėms ir kitoms išlaidoms padengti, dydžio). PFSA yra numatyta bendra projekto vertė 217 000 Eur su PVM įskaitant netiesiogines išlaidas.
79.	Ar privaloma į projekto komandą įtraukti asmenį atsakingą už finansus ir teisinius aspektus?	Taip reikėtų įtraukti, nes jie dažnu atveju vykdant projekto veiklas įsitraukia iš projekto administravimo pusės kaip ir viešųjų pirkimų specialistai (jei pirkimai vykdomi).
80.	Ar mes privalome skaičiuoti netiesiogines išlaidas, ar galime atsisakyti? Pirminėje paraiškoje EIMIN mes jų nebuvo nusiūmę.	Galite neprašyti netiesioginių, neprivaloma (renkatės 0 arba 7 proc.).
81.	Ar galime nurodyti veiksmo/išlaidų tipo, jeigu rengiam IP?	Rekomenduojame nurodyti veiksmo/išlaidų tipus, nes vėliau tiek Jums įgyvendinant, tiek mums administruojant projektą bus aiškiau. Kadangi rengiamas IP, tai prie konkretaus veiksmo/išlaidų tipo, laukelyje „Poreikio ir išlaidų pagrindimas“ galite dėti į konkrečius IP skyrius, kuriuose poreikis išanalizuotas ir pateiktas išlaidų pagrindimas.
82.	Buvome nusimatę prie kitų išlaidų GA (galimybių studijos padengimą ir projekto administravimo išlaidas). Ar galime išlaidas numatytas administravimui šiame etape pridėti prie kito pirkimo (aišku atėmus PVM, nes administravimui nebuvo numatyta PVM) Nes pirkimai pabrango ir tikėtina numatytos sumos bus per mažai. Pirmame etape administravimui parašėme 28 220,75 Eur.	PFSA numatyta projekto vertė iki 754 490 Eur su PVM, kur 623 550 EGADP lėšos ir 130 940 valstybės biudžeto lėšos PVM apmokėti. Netiesioginių projekto išlaidų galite neprašyti (t.y. vietoj 7 proc. nusimatyti 0), bet netiesioginėms išlaidoms skirtą sumą perkėlus prie tiesioginių išlaidų bet kokių atveju neturėtumėte viršyti PFSA numatytos EGADP išlaidų dalies ir valstybės biudžeto išlaidų dalies, skirtos PVM apmokėti.
83.	Turime papildomai nurodyti naudos kriterijus, kuriuos buvome pažymėję Ekonomikos ir inovacijų ministerijai teiktoje paraiškoje. Ar tik tuos, kurie virš 3 balų buvo pažymėti (nes kitų lyg ir nelogiška žymėti)?	Į PĮP traukite tik tas naudas, kurios buvo įvertintos 4 ir 5 balais. 1, 2, 3 balais įvertintų į PĮP traukti nereikia.

84.	Gal galite paaiškinti, jei projekto tikslas atverti duomenis, tada reiktų taikyti šį reikalavimą „jeigu įgyvendinant projektą yra kuriama ar modernizuojama informacinė sistema sukuriant naujus duomenų rinkinius, kuriuos reikalinga atverti, turi būti parengiamas pirminių duomenų šaltinio duomenų struktūros aprašas ir realizuojama jungtis su Valstybės duomenų valdysenos informacine sistema (toliau – VDV IS), vadovaujantis Aprašo 1 punkto 1.2.9. ir 1.2.16. papunkčiuose nurodytais teisės aktais“? Mūsų šių projektų tikslas visai kitas.	Šis reikalavimas taikomas visiems projektams be išimties, kadangi kuriant/modernizuojant informacines sistemas, duomenų bazės bus sukuriamos ar papildomos naujais duomenimis, o pagal galiojančius teisės aktus tokie duomenys turi būti inventorizuoti, aprašyta pirminio duomenų šaltinio duomenų struktūra, metaduomenys. Tad netgi jei projekto tikslas nėra tiesiogiai susijęs su duomenų atvėrimu, turite pasiruošti ŠDSA ir jį toliau nuolat palaikyti, kad Jūsų tvarkomos sistemos duomenys pagal poreikį būtų panaudoti kitose informacinėse sistemose arba parengti duomenų rinkiniai atvėrimui.
85.	Ar užtenka vieno komercinio pasiūlymo kainai pagrįsti?	Jei išlaidos grindžiamos tiekėjų komerciniais pasiūlymais – tokiu atveju rekomenduojame, kad būtų pateikti ne mažiau 2 skirtingų tiekėjų pasiūlymai. Jei išlaidos grindžiamos analogiškų prekių/paslaugų sutartimis, tai išlaidų pagrindimui pakanka pateikti vieną tokią analogišką sutartį. Kainoms pagrįsti gali būti naudojami ir kiti šaltiniai – pvz.: nuorodos į internetinius tinklapius, kuriuose atsispindi prekių/paslaugų rinkos kaina ir kt. Jei išlaidas grindžiate keliomis analogiškomis sutartimis/ komerciniais pasiūlymais, tai turėtumėte skaičiuoti pateiktų pasiūlymų vidurkį. Jei neskaiciuojate vidurkio, turite paaiškinti, kodėl. Infliacijos argumentacija tinkama. Tinka vienas komercinis pasiūlymas, jei jį gali pateikti tik vienas tiekėjas esantis rinkoje.
86.	Ar informacinis stendas/lentelė gali kabėti ne pareiškėjo, o projekto partnerio patalpose (berods nebuvo reikalavimo, kad būtina pareiškėjo patalpose)?	Už stendo ar lentelės gamybą ir pakabinimą atsakingas yra Projekto vykdytojas. Dažniausiai vykdytojai tokias lenteles kabina pas save, visuomenei gerai matomoje vietoje.